

УДК 574.2
Б39

*Рекомендовано Вченою радою Національного університету
водного господарства та природокористування
Протокол № 4 від 19 квітня 2019 р.*

Б39 Безпека життя і діяльності людини – освіта, наука, практика: матеріали XVII Міжнародної науково-методичної конференції, 18-19 квітня 2019 року [Електронне видання]. – Рівне: НУВГП, 2019. – 146 с.

ISBN 978-966-327-426-3

У збірнику представлені матеріали XVII Міжнародної науково-методичної конференції «Безпека життя і діяльності людини – освіта, наука, практика», яка відбулась 18-19 квітня 2019 року.

Матеріали розраховані на науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, науковців, молодих вчених, фахівців науково-дослідних установ та підприємств і представляють результати наукових досліджень з питань безпеки та її культури у різних галузях діяльності людини, проблем освіти у сфері цивільної безпеки, питань техногенно-екологічної і пожежної безпеки та реалізації науково-практичних аспектів БЖД.

УДК 574.2

ISBN 978-966-327-426-3

© Національний університет
водного господарства та
природокористування, 2019

**Грибан Г. П., д-р. пед. наук, професор, професор кафедри
фізичного виховання та спортивного вдосконалення
Житомирський державний університет ім. І. Франка
(м. Житомир, Україна)**

**Кузнцова О. Т., д-р. пед. наук, доцент, доцент кафедри фізичного
виховання**

*Національний університет водного господарства та
природокористування (м. Рівне, Україна)*

ПРОФІЛАКТИЧНА РОБОТА ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТРАВМАТИЗМУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Фізична культура і спорт міцно увійшли у побут студентської молоді. Вони сприяють всебічному гармонійному розвитку особистості студента, зміцненню його здоров'я, розвитку фізичних здібностей і працьовитості [1, с. 11–21; 2].

На жаль, на заняттях з фізичного виховання, в ході факультативних, тренувальних занять та під час змагань через неухважність і навіть, незважаючи на самі ретельні запобіжні заходи, можливі травми.

Боротьба за зниження травматизму, захворювань та нещасних випадків в освітньому процесі з фізичного виховання є однією з найважливіших задач керівництва кафедр і науково-педагогічних працівників [3, с. 12; 4, с. 22]. Основними причинами травматизму, захворювань та нещасних випадків на заняттях є [4, с. 22]:

1. Організаційні недоліки під час проведення занять і змагань.

2. Помилки у методиці проведення занять, що пов'язані з порушенням дидактичних принципів навчання (регулярність занять, поступовість збільшення навантаження, послідовність), відсутність індивідуального підходу, недостатнє врахування стану здоров'я, статевих і вікових особливостей, фізичної і технічної підготовленості. Часто причиною ушкодження є зневажливе ставлення до розминки, неправильне навчання техніці фізичних вправ, відсутність необхідної страховки, неправильне її застосування, часте застосування максимальних навантажень тощо.

3. Недостатнє матеріально-технічне оснащення занять.

4. Неприятливі санітарно-гігієнічні і метеорологічні умови проведення навчально-тренувальних занять і змагань.

5. Недостатній рівень виховної роботи, що призводить до порушення дисципліни, неуважності, поспішності, несерйозного відношення до страхівки, порушення спортивного режиму.

6. Відсутність медичного контролю і порушення лікарських вимог.

Щоб попередити нещасні випадки і зменшити кількість травм, необхідно проводити профілактичну роботу. Найкраще навчання правил техніки безпеки проводити з використанням усіх видів інструктажу: вступного, періодичного, повсякденного, а також навчання на початку навчального року, групового навчання в секціях з видів спорту. Крім загальних організаційно-профілактичних заходів забезпечення безпеки на навчально-тренувальних заняттях і спортивних змаганнях, в окремих видах спорту існують профілактичні заходи спортивного травматизму, властиві тільки даним видам спорту.

Важливе значення під час масового навчання правилам безпеки щодо зниження травматизму і попередження нещасних випадків відіграє наочна агітація. Велику роль у профілактиці спортивного травматизму і попередженні нещасних випадків грає також читання лекцій фахівцями, перегляд навчальних фільмів про правила безпеки, регулярне використання спеціальних передач по місцевому радіомовленню або телебаченню, на спортивних спорудах [4, с. 27].

Цілеспрямована пропаганда, методичні рекомендації та інструктажі з профілактики травматизму, аналіз причин його появи, дають позитивні результати. У профілактиці спортивного травматизму повинен брати участь кожен викладач і тренер. Для цього їм необхідно знати особливості, основні прояви, причини й умови, що сприяють виникненню різних травм, особливості перебігу захворювань, систему профілактичних заходів, надання першої допомоги.

Список використаної літератури:

1. Кузнєцова О. Т. Оздоровче тренування студентів : навч. посіб. Київ, 2010. 310 с.
2. Кузнєцова О. Т., Пасевич А. М., Петрук Л. А. Особливості організації фізичного виховання студентів за місцем проживання. *Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. 2012. Вип. № 98. Т. 3. С. 249–251.
3. Грибан Г. П. Правила техніки безпеки і профілактики спортивного травматизму на заняттях з фізичного виховання. Житомир, 2005. 162 с.
4. Грибан Г. П., Гамов В. Г., Зорнік В. Р. Безпека життєдіяльності у фізичній культурі і спорті : навч. посіб. Житомир, 2012. 536 с.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	4
Навчання з безпеки життєдіяльності та цивільного захисту – вимога сьогодення Вовчук С. Г., Яковець Н. М.	5
До проблеми формування працезахоронної компетентності майбутніх учителів Глінчук Ю. О.	7
Використання опорних схем в моделі надання навчальної інформації Кулявець Ю. В., Карлаш П. І., Богатов О. І., Єрмакова О. А.	9
Компетентність з цивільної безпеки – суспільно необхідна компетентність фахівця з вищою освітою у світі VUCA Литвиновський Є. Ю.	11
Деякі аспекти реалізації міжпредметних зв'язків в процесі підготовки фахівців у сфері цивільного захисту Мірус О.-З. Л., Харчук А. І.	12
Формування компетентності з охорони праці та безпеки життєдіяльності у майбутніх учителів Нагайчук О. В.	14
Усвідомлення молоддю небезпечних чинників сучасного середовища Петришин Р. С., Галаджун Я. В., Муць І. Р., Зелінський А. В., Яремко З. М.	16

Вивчення правил безпеки життєдіяльності при проведенні шкільних масових заходів Подольнчук С. В.	18
Проблема забезпечення і підвищення безпеки у разі виникнення надзвичайних ситуацій Поліщук Л. М., Гришич І. О.	20
Роль різних видів занять у вивчення охорони праці та безпеки життєдіяльності Почапська І. Я.	22
Шляхи удосконалення викладання основ домедичної допомоги Телегіна Г. В.	24
Щодо сучасних завдань підготовки фахівців цивільного захисту Тищенко В. О., Пруський А. В., Васильєв І. О., Мельник В. І.	26
Проблема професійної підготовки викладачів з во в Україні та за кордоном Устянська О. В., Таран Т.	28
СЕКЦІЯ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ АСПЕКТІВ БЖД	30
Реалізація науково-практичних аспектів бжд при модернізації системи пилогазоочищення торфобрикетного заводу Гнеушев В. О.	31
Профілактична робота щодо попередження травматизму в освітньому процесі з фізичного виховання Грибан Г. П., Кузнєцова О. Т.	33